

O některých otázkách ideologické práce v ČSLA po XIV. sjezdu KSČ

Příslušníci ČSLA aktivně studují výsledky XIV. sjezdu Komunistické strany Československa, promýšlejí jeho závěry do své práce a obohacují tak zaměření své iniciativy a aktivity, kterou projevují v boji za splnění úkolů tohoto výcvikového roku. V souladu s hlubším poznáním zahraničně politických podmínek budování socialismu, které analyzoval XXIV. sjezd KSSS se prohlubuje přesvědčení o tom, jak osud realizace zahraničně politických programů zemí Varšavské smlouvy je těsně spjat se stavem bojovosti a bojové pohotovosti armád Varšavské smlouvy. ČSLA je opět pevným článkem Varšavské smlouvy, která představuje jeden z nejpodstatnějších faktorů zaručujících příznivé vnější podmínky pro rozvoj socialismu a upevnění míru.

Českoslovenští vojáci jsou povzbuzeni tím, jak jejich práci XIV. sjezd KSČ ocenil. Dokazují, že rostou řady těch, kteří chtějí příkladně plnit tu linii, kterou sjezd vytyčil, že chtějí v jednotném šiku se Sovětskou armádou a ostatními armádami socialistických zemí bděle chránit vymoženosti socialismu.

Zdrojem tohoto úsilí je cílevědomá péče KSČ o rozvoj a upevnění socialistického zřízení v naší zemi, hrdinné úsilí pracujících a také to, že KSČ je si vědoma hrozby vojenského ohrožení ze strany imperialismu a projevuje neustálou péči o upevnění obranyschopnosti země a zvýšení bojové mohutnosti našich ozbrojených sil.

XIV. sjezd KSČ podnítl dříve nevídanou iniciativu vojáků v úsilí za vyšší úroveň bojovosti a bojové pohotovosti jednotek. Potvrzuje se, že úměrně hloubce snahy KSČ za vymýcení pozůstatků a při-

čin činnosti pravicových oportunistů a revizionistů v ČSLA, za upevnění socialistického charakteru ČSLA a marxisticko-leninské pevnosti její stranické organizace, vzrůstá i masa vojáků, kteří se tohoto procesu aktivně účastní.

Tak jako ostatní sjezdy bratrských komunistických stran zemí Varšavské smlouvy, i náš sjezd vysoce vyzvedl úlohu ideově politické výchovy při formování uvědomělého obránce socialistické vlasti při zvyšování bojové síly armády. Maršál SSSR A. Grečko ve své brožuře „Na stráž míru a výstavby komunismu“ ukazuje, jak nesmírně vzrostly technické možnosti Sovětské armády a námořnictva. Hned ale zdůrazňuje, že „hlavní jejich sílu představují lidé, v jejichž rukou se nachází soudobé zbraně. Lidé dokonale ovládající bojovou techniku, morálně politicky zakalení, budou nakonec řešit všechno“.

V rezoluci XIV. sjezdu KSČ se říká doslova: „... K zvyšování bojové síly Československé lidové armády je zapotřebí rozvíjet stranickopolitickou práci a politicko-ideovou výchovu, zvláště upevňovat vědomí socialistického vlastenectví a proletářského internacionalismu příslušníků armády.“ V této formulaci je výstižně vyjádřeno leninské pojetí ideologické práce, která se chápe jako součást revoluční praxe strany, jako jednota ideového působení na masy s jejich vlastním revolučním poznáním a zkušenostmi.

Sjezdová linie od nás vyžaduje soustředit výrazněji pozornost především na tyto okruhy problémů:

1. Jádrem péče o trvalý ideologický růst příslušníků ČSLA učinit cílevědomou propagandu a hluboké studium leninismu.

2. Přesvědčivě ukázat dosavadní úspě-

chy socialistické výstavby v naší zemi, po-
učení, která jsme při tom získali a přetvá-
řející činnost KSČ a lidu při uskutečňová-
ní leninského kursu dalšího rozvoje socia-
listické vlasti, který je obsažen v li-
nii XIV. sjezdu KSČ. Propagandu vlast-
ních úspěchů v rozvoji socialistické
společnosti i úspěchů SSSR a ostat-
ních socialistických zemí budeme vyúsťo-
vat k pochopení přetvářející síly leninismu,
rostoucího významu upevňování ve-
douceho úlohy komunistických stran, a péče
o rozvoj aktivity lidových mas. Větší dů-
raz musíme položit na objasňování spoji-
tosti mezi ekonomickou a vojenskou mocí.
Stavu plnění pětiletých plánů rozvoje so-
cialistických zemí, komplexního programu
dalšího prohlubování a zdokonalování
spolupráce a rozvoje socialistické ekono-
mické integrace členských států RVHP,
vědeckotechnické revoluci jako významné-
ho zdroje urychlení ekonomického rozvoje
musíme věnovat prvořadou pozornost.
O tuto práci opřeme cílevědomost při for-
mování přesvědčení, že naše vítězství ve
válce, kterou by imperialisté rozpoutali,
je opřeno o přednost socialistického zří-
zení, o převahu v ekonomické, vědecko-
technické, sociálně politické, morální a
vojenské oblasti. Zároveň s tím budeme
klást důraz na objasnění proč a před
kým vše to, co vytvářejí naši pracující,
musí být spolehlivě zajištěno.

3. Náročným úkolem ideologické práce
v ČSLA je objasnit podstatu vědeckotech-
nické revoluce a její rozvíjení v socialis-
tické společnosti, její vliv na zvyšování bo-
jových možností a síly armády. Pozornost
k takovým procesům jako jsou přeměny
organizační struktury vojsk, nové názory
na způsoby a formy vedení vojenských
činností, metody výcviku a výchovy vojsk,
musí být soustavná. Ukázat, jak nesmírně
vzrostly technické možnosti ozbrojených
sil, požadavky nových zbraní a techniky,
stimulovat způsoby jejich rychlého a vš-
estranného osvojení, objasnit nezbytné po-
žadavky na vzdělání a výchovu pracovní-
ků rozhodujících vojenských profesí.

4. Ideologická práce musí prakticky
přesvědčovat všechny, kteří pečují o zvý-
šení obranyschopnosti země, o leninském
odkazu, že bez vědy nelze vybudovat sou-
dobou armádu. Propaganda leninských
idejí o obraně socialistické vlasti a lenin-
ských principů výstavby a přípravy ozbro-
jených sil musí zformovat metodický zá-
klad efektivních cest přípravy ke zničení
jakéhokoliv agresora. Ideologická práce
má důležitou úlohu také v tom, aby sou-
hrn všech úsilí státu k zabezpečení obra-
nyschopnosti cílevědomě vycházel z před-
ností socialistického zřízení, aby se sou-

středovalo k upevnění všeho toho, co tvo-
ří podstatné zvláštnosti socialistické ar-
mády, její základ, třídní svazek dělníků a
družstevníků rolníků, vedoucí úlohu str-
ny, bratrství našich národů, internaciona-
lismus. Významným článkem v tomto úsilí
je i marxisticko-leninské objasňování so-
ciálního poslání armády socialistického
státu, principiálních otázek vojenské vý-
stavby, široká propaganda výsledků sově-
tské vojenské vědy, nového vztahu této vě-
dy s vojenskou praxí a cest uplatňování
vědeckého poznání v jednotě s ekonomickými,
sociálními a ideologickými faktory
vojenské výstavby.

Rozhodné překonávání vlivů pravico-
vého oportunismu a revizionismu v ČSLA
vyžaduje také prosazení požadavků na bo-
jovou pohotovost ozbrojených sil v sou-
časnosti, které sovětská vojenská věda
všestranně vyjádřila a zdůvodnila, propa-
gandu forem a metod vojenské spolupráce
se Sovětskou armádou a ostatními armá-
dami Varšavské smlouvy, osvětlování kli-
čových otázek vojenskotechnické politiky.
Vážným problémem je i jak dosáhnout
větší pohotovosti ideologické práce při
studiu, zobecňování pokrokových zkuše-
ností, k neustálému zvyšování bojové po-
hotovosti jednotek a upevňování kázně.
Souvisí to se zvýšením péče o ideo-
logický růst mladých velitelů a vojenských
specialistů o rozvoj jejich schopností na
vědeckém základě přistupovat k řešení
složitých otázek přípravy vojsk.

Nejsložitější otázky upevnění obrany-
schopnosti socialistického zřízení řeší a
realizují lidé ve všech člancích vojenské-
ho organismu a především pak v nejníž-
ších jednotkách. Oni rozhodnou o osudu
linie XIV. sjezdu KSČ v ozbrojených si-
lách. Na ideologické práci hodně závisí
jak pochopí naše kádry tu hloubku poli-
tického a ideového poučení, které XIV.
sjezd KSČ vyvodil z minulosti našeho vý-
voje, jak se vnitřně ztotožní s těmi poža-
davky, které vyzdvihuje dnešní den ve vo-
jenství a které vyplývají z rozmachu vě-
deckotechnické revoluce, z úsilí komunis-
tických stran sjednotit tento proces s před-
nostmi a potřebami socialistického zřízení.
Ideologická práce má nezastupitelné po-
slání v tak významných procesech součas-
né výstavby naší armády, jakými jsou vý-
běr, příprava a správné zestavování vo-
jenských kádru.

V období konsolidace ČSLA bylo mno-
ho událostí, faktů, postojů, v nichž se pře-
svědčivě projevovaly vysoké rysy morálně
politického profilu opravdových marxistů-
leninů. Přesvědčili jsme se jak vý-
znamný je v náročných společenských si-
tuacích duchovní profil vojáka socialis-

tické země. V jeho základech má pevné místo vysoká třídní uvědomělost, ideová vyzrállost. Tyto hodnoty se samozřejmě formují celým souhrnem podmínek v nichž člověk působí, především však opravdově prováděnou ideově výchovnou prací, jejímž jádrem je výchova komunistického světového názoru. Boj za duchovní čistotu obránce socialistické vlasti patří k vážným sjezdovým požadavkům. Po XIV. sjezdu KSČ hledáme cesty, které mají zaručit, že marxisticko-leninskou ideologii si vojáci osvojí tak, aby je podněcovala k aktivním činům a určovala jim vnitřní normy jejich každodenní činnosti. Přemýšlíme o tom, čím vším se dá účinněji formovat morální atmosféra kladně působící na stranicky vyhraněný duchovní růst vojenských kádřů. Jak zesílit ofenzivnost ideologické práce v boji s pravicovým oportunismem a revizionismem, přežitky buržoazní ideologie a měšťáctví

v myšlení i jednání lidí, aby se výrazněji formovala politická a ideová bdělost a nesmiřitelnost vůči všem vlivům nepřátel socialismu. Přesvědčili jsme se, že čím lépe se formují komunisté do odhodlaných bojových kolektivů v tomto nelibostném zápase, tím účinnější je síla veřejného vlivu, větší cílevědomost jeho úderů proti tomu, s čím se musíme rozejít při prosazování linie XIV. sjezdu KSČ. K vážným problémům na ideologickém úseku ČSLA patří i odpověď na otázky, čím znásobovat rozvíjející se úsilí za dokonalejší osvojení zbraní a bojové techniky, jak zvyšovat bojeschopnost a bojovou pohotovost jednotek a zastavit některé nepříznivé tendence ve stavu kázně a MU, jakým způsobem dosáhnout účinnějšího vlivu ideologické práce na upevnění vojenského pořádku a organizovanosti ve všech částech vojenského organismu.

Je třeba otevřeně říci, že přes všechny úspěchy dosažené na úseku ideologické práce není dosud její každodenní průběh a vliv na úrovni toho, co od nás XIV. sjezd KSČ požaduje. Mnohými směry jde nyní úsilí zaměřené ke splnění sjezdových požadavků. Osvětlím v dnešním článku některé z nich. To nejpodstatnější spočívá v tom, aby veškerá ideologická práce v ČSLA se organizovala a prováděla v přímém souladu s požadavky sjezdu a ÚV KSČ. Základním požadavkem KSČ je podstatné zlepšení výchovy příslušníků ČSLA v duchu ML světového názoru a politické linie strany. Tomu odpovídá dlouhodobý koncepční výhled ideové výchovy s důrazem na hluboké osvojení leninismu, dokumentů MKH a naší strany u všech vojáků a zejména v důstojnickém sboru, boje za čistotu propagandy ML.

Ideologická práce zaměřuje dnes cílevědoměji svou poznávací, stimulující i organizující funkci v souladu s tím co tvoří třídní pozici XIV. sjezdu KSČ ve vztahu k obraně socialistických vymožeností. Z dobré znalosti agresivní podstaty soudobého imperialismu plyne starostlivost o podepření mírové politiky našeho státu nepřekonatelnou obrannou mocí. „Trvalým úkolem celé společnosti, ozbrojených sil, státních a společenských orgánů a institucí je zajištění spolehlivé obrany země a socialistických vymožeností našeho lidu. Toho lze dosáhnout jen v rámci jednotného úsilí zemí Varšavské smlouvy.“¹⁾ Linie sjezdu vychází z toho, že obrana soci-

alismu je obecnou zákonitostí rozvoje světové socialistické soustavy. „Soustavné upevňování ozbrojených sil je objektivní nezbytností úspěšné výstavby socialismu a komunismu, vyplývající ze zákonitostí společenského rozvoje a zvládnutí třídního boje mezi imperialismem a socialismem.“²⁾

Z působení objektivních zákonů socialismu a jeho společenských vztahů válka nevzniká. Mírumilovná podstata vztahu mezi socialistickými státy i vzájemných vztahů socialistických zemí k jiným zemím a národům je historií prokázána. V průběhu osvobozenického hnutí národů, tyto však musí někdy použít i vojenských metod k potlačení ozbrojeného odporu reakčních sil. Tohoto zneužívá imperialistická propaganda i revizionisté různého stíhu k převrácení příčin napětí, které ve světě existuje. Objasnění skutečných příčin napětí pramenících z agresivní podstaty soudobého imperialismu patří k naléhavým úkolům ideologické práce, k místu rozhodných střetů naší ideologie s ideologií buržoazní, s pravicovým oportunismem a revizionismem. Musíme přesvědčivě odhalit pokusy buržoazní ideologie, která vědomě překrucuje otázku zdrojů válek a jejich třídní podstaty. Dnes se na příklad snaží imperialističtí ideologové a politikové přesvědčovat národy o tom, že kapitalismus s jeho třídními bitvami a válkami patří již minulosti. Ten dnešní prý je jiný. Naše planeta však podává strašné důkazy jak

1) Rezoluce XIV. sjezdu KSČ, str. 9

2) V. I. Lenin, Úplné spisy — rusky, sv. 44, str 296

imperialistické stadium kapitalismu zmenšuje, ale naopak zveličuje jeho agresivnost. Je tomu tak proto, že toto stadium neřeší, ale naopak zůstává třídní protiklady mezi proletariátem a buržoazií, mezistátní a mezinárodní rozpory.

Historie již mnohokrát potvrdila teoretický vývod marxismu-leninismu, který zdůrazňuje, že mírumilovné socialistické státy nejsou uchráněny od vojenského ohrožení ze strany imperialismu. V. I. Lenin, který dokonale znal zákony třídních bojů a uměl si představit tendence vývoje třídních vztahů, varoval revoluční síly před podceňováním snah svržených vykořisťovatelských tříd a mezinárodního imperialismu a zformuloval obecný zákon obrany, že jen ta revoluce má cenu, která se dokáže ubránit. Imperialismu jsou vlastní násilné, ozbrojené metody uskutečňování jeho třídní politiky a „vojenský odpor nelze zlomit jinak než vojenskými prostředky“. Revolučním silám jsou vojenské formy boje vždy nuceny třídními nepřáteli. Kvůli tomu však oni nepřestávají být nezbytnými. Při existenci reálného vojenského ohrožení vymoženosti socialistické revoluce je povinností každého marxisty-leninovce usilovat a upevnění obranyschopnosti socialismu. Ve vztahu k takovým zločinům, jakými jsou vnitřní kontrarevoluce a imperialismus on nesmí dopustit nejmenšího zakolísání, malomyslnosti a nerozhodnosti. Nemalé poučení v tomto směru poskytly československé události. Ony i současná mezinárodní situace potvrdily pravdivost slov V. I. Lenina, že „Prvním příkazem naší politiky, první lekcí, kterou si musí osvojit všichni dělníci a rolníci je být na stráži, pamatovat, že jsme obklíčeni lidmi, třídami, vládami, které otevřeně vyjadřují velikou nenávisť k nám“. Ve výchově vysoké revoluční bdělosti spatřujeme hlavní cestu k zajištění vysoké bojové pohotovosti ideologickými prostředky. Vyžaduje to od nás naučit vojáky orientovat se v současně situaci z třídních pozic.

XXIV. sjezd Komunistické strany Sovětského svazu i XIV. sjezd KSČ daly principiální vědecké zhodnocení soudobého imperialismu. Ukázaly co nového se objevilo v mezinárodní situaci v posledním období. Důkazy o prohloubení všeobecné krize imperialismu, o růstu sil socialismu a demokracie, o zostření boje dvou protikladných systémů, nenechávají nikoho na pochybách jak ohromné síly a možnosti dnes představují protimperialistické síly, které spoutávají imperialisty a brání mír.

Je naší povinností, abychom v propagandě výsledků XXIV. sjezdu KSSS vy-

zdvihli objasnění těch procesů v základních článcích revolučního hnutí, které podle zjištění sjezdu představují nové možnosti nástupu proti imperialismu. Jde především o boj za jednotu komunistických řad na základě pevného politického smknutí komunistického hnutí a prohloubení jeho ideové jednoty na pozicích marxismu-leninismu a boje za čistotu jeho zásad. Jde o boj proti antisovětskému, který plní zločinnou funkci ve vztahu k základním zájmům dělnické třídy.

Jde o prohloubení forem solidarity mezi světovým komunistickým hnutím a silami národního osvobození. Jde o prozíravé a energické uplatňování idejí socialistického internacionalismu při upevňování pozic mezinárodního socialismu. Jsou to neobyčejně živé a dynamické procesy a vyžadují od systému ideově politické výchovy pohotovou a vysoce kvalifikovanou reagens.

Významnou úlohu v boji proti imperialistické agresi má bojový svazek armád Varšavské smlouvy. Je třeba velmi hlasitě ukázat tuto historickou pravdu a zároveň přispívat ze všech sil k upevnění politických, ekonomických, vojenských a ideologických základů jednoty této vojenské organizace. Rozvoj bojové družby armád Varšavské smlouvy patří k trvalým úkolům ideologické práce. Rozhodující místo v upevňování bojové družby armád Varšavské smlouvy má náročnost na ideovou zakalenost vojáků, rozvoj jejich morálních bojových vlastností, výchova všech vojáků v duchu socialistického vlastenečství a proletářského internacionalismu. K rozhodujícím kritériím účinnosti této práce patří láska vojáků k Sovětskému svazu, k naší osvoboditelce slavné Sovětské armádě, věrnost poslání Varšavské smlouvy.

Tento proces obsahuje všechny stránky formování obránce socialistické vlasti. Je opřený o systematickou výchovu v duchu leninismu a k věrnosti leninismu. Cílevědomě čerpá z hluboce internacionálních a vlasteneckých jevů naší každodenní současnosti. Disponuje dnes velmi rozsáhlou paletou prostředků silně působících na upevnění bratrských vztahů vojáků armád Varšavské smlouvy na upevnění bratrských vztahů vojáků armád Varšavské smlouvy ať již v každodenním životě, anebo při společných cvičeních.

Více musíme využít, v zájmu tohoto procesu, nakladatelské činnosti, cílevědomé činnosti při obnově filmového fondu i základních fondů pro rozvoj účinné kulturní umělecké činnosti. Praxe napovídá, že v obsahu této výchovy bychom měli více vyzvednout propagandu vojáka první socialistické země, jeho profilu, který vy-

jadrů je nový typ vojáka vlastence a internacionalisty, který je všestranně vzdělaný, vychováván v komunistickém duchu a do posledního dechu oddán svému lidu, straně, vlasti, socialistickému společenství. Obrovské rezervy pro účinnou výchovu v duchu socialistického vlastenectví a proletářského internacionalismu jsou v propagandě výsledků XXIV. sjezdu KSSS, XIV. sjezdu KSČ i sjezdů ostatních bratrských stran, v propagandě snažení lidových mas, které pod vedením komunistické strany přetvářejí tato usnesení do života, v osvětlování internacionálních úkolů ozbrojených sil. Zvýšení intenzity v objasňování zahraničně politické situace všemi prostředky ideologické práce zajistí, aby každý voják lépe chápal odpovědné úkoly ozbrojených sil i své místo v jejich plnění, aby se stimulovalo jeho úsilí dát všechny své síly ve prospěch upevnění obranyschopnosti socialismu.

Mimořádnou úlohu ve zlepšení vlastenecké a internacionální výchovy má propaganda revolučních a bojových tradic KSČ, lidu a ozbrojených sil. Zkušenosti získané v kampani k 50. výročí vzniku KSČ plně uplatníme při organizování kampaní k 75. výročí narození K. Gottwalda, 60. výročí pražské konference VKS/b, 30. výročí vzniku čs. vojenské jednotky v SSSR, 55. výročí VŘSR a 50. výročí vzniku SSSR. Tato propaganda skýtá obrovské možnosti pro seznámení vojenských mas s podmínkami ofenzivního boje proti staré společnosti, s obecnými zákonitostmi budování a obrany socialismu, s programem aktivního boje proti agresivní politice soudobého imperialismu, boje za odvrácení světové války. Vyzvedneme zejména propagandu tradic společného boje a úsilí se Sovětskou armádou a ostatními armádami Varšavské smlouvy proti agresorům, tradic bojové družby a vzájemné pomoci. Široce a soustavně budeme objasňovat tu část rezoluce XIV. sjezdu KSČ, v níž se říká: „Sjezd vyjadřuje upřímnou vděčnost KSSS, sovětské vládě a sovětskému lidu i ostatním socialistickým zemím za to, že porozuměli oprávněným obavám čs. komunistů a socialisticky smýšlejících občanů o věc socialismu a vyhověli jejich výzvám o pomoc“. Čs.-sovětská smlouva o přátelství, spolupráci a vzájemné pomoci podepsaná 6. 5. 1970 patří k trvalým základům ideově politické výchovy v ČSLA.

Do objasňování protilidové podstaty imperialismu, zvláště v USA a NSR, odhalování plánů agrese, závodů ve zbrojení, provokací proti socialismu vneseme větší plánovitost a zvýšíme pohotovost reagence.

Na mezinárodním poradě komunistických a dělnických stran v Moskvě v roce 1969, XXIV. sjezdu KSSS, XIV. sjezdu KSČ, bylo odhaleno jak obrovské nebezpečí pro lidstvo tají v sobě agresivnost imperialismu, jeho pokusy obrátit zpět kolo historie.

Je mimořádně vážným úkolem ideologické práce po XIV. sjezdu KSČ rozhodně bojovat s pacifismem, překonávat jeho kořeny i vlivy v našich řadách. Jen tak bude beze zbytku splněna sjezdová vůle, že „... Trvalým úkolem celé společnosti, ozbrojených sil, státních a společenských orgánů a institucí je zajištění spoehlivé obrany země a socialistických vymožeností našeho lidu.“ Pacifismus v řadách bojovníků s imperialistickou agresí představuje zhubnou ideologii, ať by jeho motivy byly jakékoliv. On oslabuje vojenské možnosti státu, podlamuje připravenost k odporu, povzbuzuje útočníka.

Co tvoří základnu úspěšného boje s pacifismem?

Je to především přesvědčivé seznámení občanů a příslušníků ozbrojených složek zvláště se závěry XXIV. sjezdu KSSS a XIV. sjezdu KSČ o agresivnosti soudobého imperialismu a nezbytnosti dalšího upevnění obrany země. Pravicově oportunistickým silám se u části mládeže podařilo zatemnit třídní antagonismus v mezinárodních vztazích, vyvolat iluze o soudobých imperialistických státech. V popředí našeho osvětlování současné skutečnosti musí být zjištění sjezdů, že avanturistická politika uskutečňovaná imperialistickými silami především pak v USA a Německé spolkové republice je společně s ohromným nakupením zásob jaderných zbraní a ostatních prostředků soudobého boje, každodenní hrozbou pro lidstvo, hrozbou nevídané ničivé světové války. Poslední roky zahraniční politiky imperialistických států podaly mnoho důkazů o reakční agresivní podstatě imperialismu.

Proti nám stojí nesmiřitelný třídní nepřítel, který se již nejméně jednou pokoušel v krvi utopit naše společenské zřízení a pro kterého krach každého jeho pokusu je stupínkem k přípravě nových aktů agrese. Neagresivnější oddily soudobého imperialismu se nechtějí rozloučit s nadějí, obnovit své nedělitelné panství pomocí zbraní. Potvrzuje to 350 miliard dolarů, které věnovaly USA za posledních pět let na vojenské cíle, to, že jejich vojenské výdaje dnes představují 46 % všech státních výdajů. Potvrzuje to vývoj v NSR, která představuje hlavního spojence USA. O jejím rostoucím vlivu v NATO svědčí skutečnost, že dnes pracuje ve štábech NATO 1500 lidí oproti roku 1956, kdy jich bylo 17. Ministr obrany NSR je členem skupiny

jaderného plánování. Uskutečňovaná koncepce reorganizace ozbrojených sil předpokládá další růst palebné síly za cenu 10 miliard marek, sjednocení bundeswehru a vojsk teritoriální obrany. NSR získává postavení vojenské zásobárny v západní Evropě.

Toto vše potvrzuje, že příprava k dosažení politických cílů vojenskými prostředky tvoří dnes základní směr praktické činnosti vedoucích imperialistických států.

Podrobná charakteristika mezinárodní situace, učiněná XXIV. sjezdem Komunistické strany Sovětského svazu i sjezdy vedoucích sil ostatních zemí Varšavské smlouvy, potvrzuje leninský zákon mezinárodního vývoje v epoše přechodu od kapitalismu k socialismu. Čím významnější jsou vítězství socialistických sil, tím úpornější je odpor kapitalistických vykořisťovatelů, tím více se učí sjednocovat a přecházejí k rozhodným útokům proti revolučním silám. V tomto zájmu se podřizuje hospodářský život kapitalistických zemí zájmům vojenskoprůmyslového komplexu, stimuluje se růst militarismu. 103 miliardy dolarů vydaných zeměmi NATO za jediný rok na přípravu války to potvrzuje výmluvně. Do agresivních vojenskopolitických bloků vtáhly Spojené státy desítky zemí. Formují sjednocené ozbrojené síly, vytvářejí celou řadu nadnárodních organizací a institucí. Usilují o společnou politickou linii a jednotnou strategii proti socialismu. Již strategie pružné reakce znamenala přechod k širokému neohraničenému využívání vojenského násilí jako prostředku politiky. Ve všech svých modifikacích byla zaměřena k ozbrojenému vměšování do vnitřních záležitostí národů, k rozpoutávání nových válečných ohnisek. Současná globální strategie USA upevňuje jejich úlohu světového čteníka, usiluje o vtažení co největšího počtu ka-

pitalistických států do realizace jejich agresivních plánů a záměrů, mobilizuje všechny prostředky zajišťující tuto agresivní zaměřenost politiky. Horečně se v současnosti usiluje o rozšíření a zdokonalení celého arsenálu strategických a jiných prostředků ozbrojeného boje, o rozšíření a modernizaci vojenských základů.

Aparát násilí se rozšiřuje a přijímají se opatření k zesílení jeho agresivnosti vůči socialistickým zemím. Na pozicích zvláštního antikomunismu se usiluje o politickou a vojenskou konsolidaci kapitalistických zemí. Příklad západoněmeckých revanšistů ukazuje, jak jakýkoliv náznak ke zmírnění napětí okamžitě aktivizuje imperialistickou reakci. Mnoho faktů svědčí o tom, že mezinárodní imperialismus v čele s USA, kromě dosud známých zločinných agresí ve světě, uskutečňuje mnohozeměnnou a všestrannou přípravu války proti socialistickým zemím. Agresivní činnost v ideologické oblasti byla soudobým imperialismem rozvinuta v rozměrech dosud nevidaných. Kromě svých ekonomických a vojenských možností on kalkuluje i s nadějí na rozkol světové socialistické soustavy. Tomu odpovídá růst jejich podvrtné činnosti vůči těmto zemím. Poučení z československých událostí zavazuje ke stálému zvyšování bdělosti vůči jeho piklům. Pravcové síly u nás, právě v tomto směru se pokoušely uspávat třídní bdělost a odhalily se v průběhu kontrarevolučního vývoje jako otevření sluhovéh soudobých agresivních plánů světového imperialismu. Ukázaly zároveň, že jim jde především o systematické rozkládání základů socialismu v zemi, o její vyrvání ze světové socialistické soustavy a o oslabení vojenské organizace Varšavské smlouvy. V tomto směru musí také dojít k jejich definitivní porážce v myšlení lidí. To je vážný úkol ideologické práce i v příštím období.

— • —

Dnes nabývá na významu morálně politické zabezpečení vysoké bojové pohotovosti našich ozbrojených sil. Spočívá v hlubokém pochopení podstaty soudobého napětí ve světě, jeho zdrojů, pilířů, zajištění spolehlivé obrany socialistických vymožeností i povinností každého občana.

V tomto směru sehraje v ideologickém životě ČSLA významnou úlohu celostátní konference na téma „Leninské učení o obraně socialistické vlasti — teoretický základ vojenské politiky KSČ“. Toto opatření je mocným impulsem jak přistoupit v oblasti ideologie k tvořivému rozpracování a uplatňování sjezdové linie.

Naše armáda je vybavena moderními prostředky a soustavně se zdokonaluje jak v oblasti techniky a výzbroje, tak i osvojením nových způsobů vedení boje.

Povinností každého vojáka je mistrovsky vykonávat své povinnosti, dokonale ovládat svěřenou zbraň a techniku. Čím může přispět v tomto procesu ideologická práce?

Především musí vědecky pravdivě ukazovat čeho všeho je třeba vojáku v soudobé termojaderné válce. Musí stimulovat vysokou ročníkostí a efektivnost výcviku, jeho přenos do polních podmínek, studovat, zobecňovat a rozšiřovat přední zkušenosti.

nosti dosahované na základě uplatňování socialistické vojenské vědy. Soustavná propaganda umění uplatňovat leninské principy výcviku a výchovy vojsk je požadavkem dne.

To vyžaduje na pevné základy postavit a v mnohotvárných formách aktivněji než dosud, rozvíjet tak významný element komunistické výchovy v armádě, jaký představuje vojenská výchova. Do jejího obsahu patří rozvoj vojenských forem vojskovlastenecké a internacionální výchovy, formování věrnosti vojenským povinnostem, ustanovením příslušných řádů, výchova v duchu revolučních a bojových tradic. V této práci musíme dosáhnout výraznější političnosti, plánovitosti a intenzity. Ukázat vojenské řády jako zobecnění zkušeností Sovětské armády, ostatních bratrských armád Varšavské smlouvy i naší vlastní praxe. Větší pozornost musíme věnovat popularizaci nejlepších velitelů, politických pracovníků, stranických a svazáckých funkcionářů v organizaci života podle řádů.

Do popředí v této oblasti vystupuje požadavek, přispět větší cílevědomostí ideologické práce k upevnění kázně v jednotkách a rozvoji ukázněnosti jednotlivých vojáků. Vstup široké vrstvy nových kádru do oblasti velení, nové podmínky a také řada nepřekonaných vlivů pravice, vyžaduje vrátit se v ideologické práci k objasnění podstaty ukázněnosti i úkolů její výchovy u vojáků v podmínkách po XIV. sjezdu KSČ. Zvýšení organizovanosti a uvědomělosti je mohutným zdrojem růstu bojeschopnosti armády. Nové hranice požadavků je třeba ukazovat s přihlédnutím k vědeckým zjištěním, působit na efektivnost úsilí řídících kádru tím, že společně s podstatou ukázněnosti ukážeme i její psychologickou strukturu, její spjatost s vědeckým světovým názorem a komunistickým přesvědčením, s určitou úrovní mravní uvědomělosti, intelektuální a fyzické připravenosti, s fyzickou vůlí i emocionální stránkou osobnosti obránce socialismu. Vojenská kázeň získala v současných podmínkách výraznou politickou zaměřenost, obsahuje v sobě rysy mezinárodní socialistické ukázněnosti. Vzrůstá zodpovědnost každého vojáka za svou činnost před celým komunistickým hnutím, světovou socialistickou soustavou. Oporou takové ukázněnosti musí být vysoká úroveň internacionální výchovy v armádě.

Z pojmu ukázněnosti vojáka socialistické armády, který se charakterizuje jako uvědomělý vztah vytvořený na základech komunistického přesvědčení k zákonům,

vojenskému pořádku, jako vnitřní přesvědčenost v nezbytnosti plnění všech požadavků vojenské příslušnosti, řádů a mravních norem obránce socialistické vlasti; jako umění, návyky a zvyky řídit v jakékoliv situaci své chování v souladu s těmito požadavky vyplývá:

1. že vojenskou kázeň nelze upevňovat bez vtažení mas vojáků do tohoto procesu a řízení jejich aktivity,

2. že účinnost vlivu ideologické práce na formování ukázněnosti zvýšíme tím,

a) že budeme důsledně ve všech formách ideologického působení na vojáky uplatňovat požadavek XIV. sjezdu KSČ, že „... péče o zdravý rozvoj mládeže o její výchovu v duchu vědeckého světového názoru, proletářského internacionalismu a socialistického vlastenectví je prvořadým zájmem a úkolem strany a celé společnosti.“ Toto úsilí je pro obránce socialistické vlasti velmi významné. Vytváří mu vědecký systém přístupu k pochopení nej-složitějších společenských jevů, ztotožňuje jej s politikou strany, rozvíjí metodologii chápání zákonů a tendencí soudobého vojenství, posiluje ve víře, že naše spravedlivá věc zvítězí. Tato práce rozvíjí základní elementy všech morálně bojových vlastností vojáků, jeho odpor vůči vlivům cizí ideologie. Je to složitý proces, který proniká všechny oblasti vojenského života a jeho úspěch závisí na výchově vychovatelů. XIV. sjezd KSČ nám dal jasný úkol. Postarat se o to, aby každý kdo slouží v armádě, měl možnost hlouběji vniknout do podstaty marxisticko-leninského učení, které uchvacuje milióny a podle kterého se rozvíjí historie XX. století.

Tento proces je nemyslitelný bez soustředěného a konkrétního boje s přežitky buržoazních a revizionistických názorů a mravů. V jeho průběhu musí být také náležitě místo odvozeno od formování správného chápání vojenské kázně, ukázněnosti jejich zvláštnosti a základních požadavků odpovídajících dnešku. Soustavně musíme ukazovat vztah každodenní činnosti vojáka při upevňování bezpečnosti naší země s celkovým úsilím našich pracujících při realizaci linie XIV. sjezdu KSČ.

b) Budeme ukazovat podstatu a šíři procesu formování kladného vztahu k životu podle řádů, k velitelům a k vojenskému kolektivu a vychovávat osobní přesvědčení o nezbytnosti přesného plnění požadavků řádů, rozkazů a norem všech druhů vojenské činnosti i života.

c) že budeme působit na efektivnost těchto procesů, v nichž se vypracovávají do-

vednosti a návyky ukázněného plnění vojenských povinností a vojenského chování. Významné místo zde má počáteční období vojenské služby.

Vedoucí myšlenkou sjezdové linie je, aby se hlavní metodou výchovy stalo ukáznění pracovní činnosti, aby výchova přecházela v sebevýchovu.

Organickým prvkem aktivní politiky obrany socialismu a míru, kterou vyjádřil XXIV. sjezd KSSS a XIV. sjezd KSČ je i třídní nenávisť našich občanů a především pak vojáků vůči zločinnému charakteru našich třídních protivníků a jejich piklům. Nepředstavitelné škody zde způsobila činnost pravicových oportunistů a revisionistů. S jejich důsledky se setkáváme ještě dnes. Je tedy vážným úkolem ideologické práce, po XIV. sjezdu KSČ, vysoce vyzvednout účinnost ideově politické výchovy při formování sociální nenávisti k nepříteli. Vyžaduje to především:

— rozpracovat speciální systém aktivních opatření proti působení ideologického vlivu imperialismu a domácích nepřátel na příslušníky armády a postupně zformovat u vojáků imunitu proti těmto vlivům.

Do popředí ideologického úsilí v ČSLA musíme vyzvednout praktickou snahu za přetvoření v život linie sjezdu na další upevnění obranyschopnosti země.

Jádrem tohoto úsilí je koncepce rozvoje ČSLA důsledně opřená o požadavky leninských principů výstavby a přípravy ozbrojených sil a rozvinutí cílevědomého jednotného systému branné výchovy v zemi.

Linie stanovená XXIV. sjezdem KSSS, ostatními sjezdy, které se konaly v zemích Varšavské smlouvy i našim sjezdem, vyjadřují spolehlivé cesty zabezpečení obrany socialistických vymožeností. Tato obrana je přímo anebo zprostředkovaně svázána se všemi stránkami života socialistických zemí i jejich společenství. Opírá se o ekonomický a vědeckotechnický rozvoj země, je spojena s upevněním politického zřízení a politické jednoty socialistických zemí, významně závisí na růstu duchovních sil socialismu.

Formování přesvědčení o naší převaze nad protivníkem je opřeno o důslednou práci při studiu a propagandě výsledků jednání XXIV. sjezdu KSSS a XIV. sjezdu KSČ a ostatních bratrských stran. Tato práce nekončí zevrubným seznámením s výsledky těchto historických jednání, ale bude prolínat ve všech formách ideově politické výchovy ve výcvikovém roce 1972.

Velkou pozornost budeme přitom věnovat objasnění aktuálnosti leninské ideje spojení vědy, techniky a socialistických společenských vztahů. Vojenský význam

vědeckotechnického programu je nyní tak veliký, že se řadí do jedné roviny s ekonomickým a morálním potenciálem, jako základní podmínka vojenské moci. Zde máme možnost ukázat obrovský význam integračního úsilí socialistických zemí nejen v hospodářské oblasti, ale i při zabezpečování vysoké úrovně obranyschopnosti socialismu. Tváří v tvář hrozbě vojenského napadení byla z iniciativy a pod vedením komunistických a dělnických stran v socialistických zemích uskutečněna revoluce ve vojenství. Upevňování vojenské moci se projevovalo a projevuje ve zdokonalování výzbroje armád. Zvyšování výrobní aktivity a všestranný rozvoj vědeckotechnického progresu, který je založen v ekonomické politice schválené zakončenými sjezdy, je jedním z rozhodujících směrů úsilí našich národů za upevnění obrany. Proto jsme nespokojeni s nízkou úrovní propagandy ekonomické politiky, obsahu 5LP, jejich významu v upevňování obranyschopnosti a musíme v krátké době posílit tuto oblast našeho úsilí.

Není sporu o tom, že v řešení kardinálních problémů bezpečnosti socialismu mají prvořadý význam úspěchy, které dosahují komunistické a dělnické strany, socialistické státy při formování socialistické myšlenky a jednatelství lidí, upevňování ideové jednoty společnosti semknuté kolem své vedoucí síly — komunistické strany. Vyzvednout dosažené úspěchy v tomto směru a ukázat v souladu s usneseními sjezdů nové reálné horizonty, je úkolem nejen agitace a propagandy, tisku, ale i našeho umění a výzkumných pracovišť.

Úspěšné přetváření linie sjezdu v život, vytváří mohutnější fundament vojenské moci, avšak tyto předpoklady se neprosazují automaticky. Závisí to na tom, jak strana a socialistický stát usměřují a organizují vojenskou výstavbu. Toto vyjadřuje a zabezpečuje obsah vojenskotechnické politiky organizace přípravy obyvatelstva k odrazení agrese, vojenskovlastenecké výchovy, mobilizační a jiná opatření.

Domníváme se, že v přístupu k plnění linie XIV. sjezdu KSČ a upevnění harmonie úsilí ČSLA s ostatními prvky státu a společnosti, má svůj význam analýza a propaganda pojmu socialistická vojenská výstavba, vědeckých základů a principů této výstavby, tak, jak byly zformulovány V. I.

Leninem a rozvinuty v usneseních sjezdů KSSS. Pod pojem vojenské výstavby, v širším slova smyslu, sovětská autoři zahrnují celý komplex opatření, která realizují vojenskou politiku strany a státu, počínající od vojenské výroby, přes morálně politickou a vojenskou přípravu obyvatelstva, mobilizační opatření, až po ideologická a organizační opatření, která se uskutečňují v samotných ozbrojených silách. Z toho vyplývá, že ve vojenské výstavbě jsou dvě vzájemně spojené sféry úsilí. Ve vnitřním životě země a v samotné armádě. Vědecký přístup k těmto činnostem vyžaduje odpověď na otázku, na jakých základech a jaká vojenská organizace může být vytvořena, podle jakých principů se buduje a připravuje.

K základům vojenské výstavby patří to, co má určující vliv na vojenskou organizaci: socialistická ekonomika, socialistické společenské vztahy, socialistické státní zřízení, marxismus-leninismus a jeho učení o válce a armádě, vedoucí úloha strany, zvýšení úlohy a vlivu stranických organizací v armádě. Ve vztahu k vojenské výstavbě v širokém slova smyslu vychází komunistická strana z takových principů jakými jsou: princip jednoty politického a vojenského řízení a princip centralizace. Ve vztahu k vojenské výstavbě v užším slova smyslu se řídí složitou soustavou leninských principů výstavby armády socialistického státu.

XIV. sjezd KSC vycházejí z leninského teoretického dědictví, leninských principů vojenské výstavby a respektujíce současnou situaci, potřeby obranyschopnosti socialismu, našel racionální způsoby využití možností, sil a prostředků pro upevnění obranyschopnosti a zvýšení bojovosti vojsk a bojové pohotovosti vojsk.

Svést rozhodný boj s těmi politickými i ideovými příčinami, které jsou zdrojem vzniku lhostejnosti vůči našemu protivníkovi — americkému a západoněmeckému imperialismu a jeho domácím příslušníkům. Cílem tohoto boje je, aby vojáci znali pravou tvář agresorů a chápali nutnost bojovat proti nim až do jejich definitivní porážky.

Zanedbání soustavného studia marxismu-leninismu a nedůsledné uplatňování

třídního přístupu při hodnocení nepřítelů se výrazně projevilo v ideové nepřipravenosti příslušníků ČSLA při politickém a ideovém střetnutí s činností pravicových sil. Z toho musíme vyvodit náležité poučení.

Proto musíme v příštím období ve všech formách ideové výchovy si soustavně osvojovat marxisticko-leninskou ideologii, stanoviska XXIV. sjezdu KSSS a XIV. sjezdu KSC, odhalovat nepřátelskou strategii a taktiku, činnost revanšistických sil. Široce rozvinout výchovu v antiimperialistickém duchu. V antiimperialistické propagandě musíme dosáhnout vyšší cílevědomosti. Co to od nás vyžaduje?

V teoretické přípravě musíme položit větší důraz a vyzbrojení všech vojáků znalostmi o objektivních zákonech společenského vývoje, které odhalilo naše marxisticko-leninské učení a které vedou k přesvědčení o nevyhnutelném zániku vykořisťovatelské soustavy a vítězství socialismu, které umožňují pochopit reakční podstatu imperialismu a kořeny jeho současně agresivní. K tomuto vytváření předpokladů perspektiva ML přípravy vojáků z povolání, je jímž cílem je prohloubit znalosti leninismu, zabezpečit, aby každý si osvojil ML ve všech jeho organických součástech.

Do popředí propagandy, přes masové sdělovací prostředky, musí vystoupit seznámení s ML učením o válce a armádě.

Systém agitační práce musí udržovat vojáky v rozhořčení nad konkrétními činy imperialistických agresorů, musí být podřízen také takovým kritériím jakým je stálý vliv na upevňování vysoké bdělosti a neustálé připravenosti vojsk k rozdrčení nepřítelů. To vyžaduje nepřetržité mlčením ani jeden ze zločinných kroků jednotlivých oddílů soudobého imperialismu.

Československá televize i vojenský tisk již přesvědčili, kolik možností skýtá důsledná orientace v tomto směru, aktivnější účast očekáváme od vydavatelství Naše vojsko, ČAF, i od činnosti našich kulturně osvětových zařízení. Veškerá tato práce bude tím účinnější, čím aktivněji se bude uskutečňovat a využívat seriózní vědecké práce v tomto směru.

Zárukou spolehlivému kursu vojenské výstavby je všestranné upevňování marxisticko-leninského charakteru strany a její armádní stranické organizace. Pouze za tohoto předpokladu se i v procesu vojenské výstavby úspěšně čelí vnitřnímu tlaku maloburžoazních živlostí, vnějšímu

tlaku imperialistických a s nimi spjatých sil.

Patří k mimořádně závažným úkolům ideologické fronty, ukázat ve vši plnosti přínos XIV. sjezdu KSC v budování strany leninského typu a mít aktivní úlohu v plnění sjezdové linie v tomto směru.

O které otázky přitom jde především? Nedělitelné řízení ozbrojených sil KSČ jejím ÚV patří k objektivní zákonitosti života a bojové činnosti armády. Tato zákonitost je podmíněna vedoucí úlohou strany, kterou plní v celé společnosti, složitosti mezinárodní situace, úrovni soudobého vojenství i charakterem úkolů, které vyplývají z potřeby zajištění obranyschopnosti země, rostoucím významem morálního faktoru a přípravy všeho obyvatelstva k odrazení agrese. Posláním ideologické práce je přesvědčit v čem se musí projevat stranické řízení ozbrojených sil, jehož základem je marxisticko-leninská ideologie, sjezdem stanovená politika a zkušenosti KSSS.

1. V tom, že všechny otázky obrany socialistické vlasti, vojenské výstavby, vojenské teorie i praxe se řeší v přísném souladu s ML ideologií a politikou strany, na základě směrnic a usnesení sjezdů, plně ÚV KSČ a jeho předsednictva.

2. ÚV KSČ v souladu s konkrétně historickou situací se bezprostředně zabývá vážnými otázkami života a činnosti armády, určuje hlavní směry a úkoly její výstavby, stará se o upevnění její bojové

moci, kázně a semknutosti. Rozestavuje vedoucí vojenské kádry a tvořivě rozvíjí principy výstavby a přípravy vojsk, soustavně prověřuje plnění linie strany ve vojscích.

3. V samotné armádě je vytvořen a působí účinný systém stranickopolitických orgánů, stranických a svazáckých organizací. ÚV se soustavně zabývá otázkami zdokonalení stranickopolitické práce. Pečuje o to, aby v prvních řadách nejlepších vojáků šli komunisté.

4. V době války strana svou politikou, vojenskoorganizátorskou činností zabezpečuje jednotu fronty a týlu, pevné řízení vojsk.

Při vysvětlování těchto otázek můžeme velmi obrazně ukázat, jak vedení KSČ se příkladně věnuje činnosti odpovídající projevům stranického řízení ozbrojených sil. Tím přispějeme k dalšímu upevňování semknutosti příslušníků ČSLA kolem KSČ a jejího ÚV KSČ zvoleného XČIV. sjezdem. Trvalosti tohoto vztahu je možné dosáhnout jen soustavným úsilím za překonání důsledků i současných vlivů pravicového oportunismu a revizionismu.

Nedávná léta nás znovu poučila jak socialistická společnost potřebuje k ochraně revolučních vymožeností proti vnějšímu a vnitřnímu nepříteli spolehlivé, připravené mocenské orgány. Žijeme na hranici imperialistického světa a nemůžeme ani na chvíli ztrácet ze zřetele, že musíme být připraveni spolu s našimi spojenci k obraně národní a státní nezávislosti i socialistického zřízení. Zabezpečujeme tento úkol v rámci společného úsilí států Varšavské smlouvy, opření o pevné, nerozborné přátelství se Sovětským svazem.

(Ze „Zpráv o činnosti strany a vývoji společnosti od XIII. sjezdu KSČ a další úkoly strany“)